

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Gezinshuis Heel Natuurlijk Easterlittens

Toezicht Jeugdigen in Jeugdhulp (JIJ)

Rapport Gezinshuis Heel Natuurlijk

De hulpaanbieder aan het woord

Op deze punten uit het rapport zijn we trots:

We zijn tevreden hoe we als authentieke opvoeders samenwerken met professionals die passen bij onze visie. We blijven in onze kracht staan, bijvoorbeeld ook als ouders geen emotionele toestemming geven aan jongeren om hier te wonen. Kinderen en ouders kunnen vanuit pijn heel ver gaan, en van organisaties verwachten we dan dat die goed met ons samenwerken, ieder vanuit de eigen positie. We merken regelmatig dat organisaties bang worden om in een negatief daglicht te worden gesteld. Hoewel we als kleinschalig gezinshuis kwetsbaar zijn, zijn we er tevreden over dat we de jeugdigen een veilige plek kunnen bieden om hier te groeien en zich te ontwikkelen.

Met deze punten uit het rapport gaan we aan de slag:

Methodisch handelen: inmiddels hebben we in het kwaliteitssysteem de doelen voor het verblijf van de jeugdige(n) in het gezinshuis geconcretiseerd met acties, zowel in overleg met de jeugdige(n) als met de gedragswetenschapper.

Organisatie: de VOG van de gedragswetenschapper is geüpload in het kwaliteitssysteem.

Verbeteren van de hulp: Medewerkers zijn geïnformeerd hoe zij incidenten en meldingen kunnen registreren in het kwaliteitssysteem.

Individuele belangen: nieuwe jeugdigen worden in de eerste gewenningsperiode geïnformeerd hoe en waar ze klachten kunnen indienen.

Wat gaan jeugdigen en ouders hiervan merken?

We gaan verder met de ontwikkeling van het gezinshuis, en betrekken ouders en jeugdigen daarbij. Bij aanvang van een nieuwe plaatsing gaan we met elkaar vanuit de systemische ordening verhelderen wie op welke positie staat en hoe de samenwerking vorm krijgt. In het kwaliteitssysteem is, mede op basis van Methodisch Matchen, een vragenlijst 'aanmelding en matching' toegevoegd, om vanaf het begin van een (mogelijke) nieuwe plaatsing zichtbaar en navolgbaar vast te leggen welke informatie beschikbaar is en wat de afwegingen zijn voor een mogelijke match.

Conclusie van de inspectie

De inspectie heeft een positief beeld gekregen van de door Gezinshuis Heel Natuurlijk geboden hulp. Jeugdige en diens ouder ervaren dat zij worden gezien en gehoord door de gezinshuisouders en betrokken hulpverleners. Gezinshuis Heel Natuurlijk heeft de inspectie laten weten dat zij de geconstateerde aandachtspunten hebben opgepakt. De inspectie acht daarom Gezinshuis Heel Natuurlijk in staat verantwoorde jeugdhulp te bieden.

1 Inleiding

In juli 2021 voerde de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: Inspectie) toezicht uit bij Gezinshuis Heel Natuurlijk in Easterlittens.

Aanleiding

Aanleiding voor het toezicht was een signaal over mogelijke structurele tekortkomingen. Na schriftelijke verrijking van dit signaal en het feit dat Gezinshuis Heel Natuurlijk niet eerder bezocht was, heeft de inspectie besloten toezicht uit te voeren bij Gezinshuis Heel Natuurlijk.

Doel van het toezicht was om te bepalen of Gezinshuis Heel Natuurlijk verantwoorde hulp biedt. De inspectie deed geen onderzoek naar het signaal maar naar de algemene kwaliteit van de door Gezinshuis Heel natuurlijk geboden jeugdhulp.

Opzet van het onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van het toetsingskader Het JIJ-kader. Dit toetsingskader bestaat uit drie thema's: ontwikkelingsgerichte hulp, de deskundige hulpverlener en goed bestuur.

Het volledige toetsingskader is te vinden op:

www.igj.nl/publicaties/toetsingskaders/2021/01/05/het-jij-kader.

Beschrijving Gezinshuis Heel Natuurlijk

Gezinshuis Heel Natuurlijk staat in een buurtschap in Friesland vlak bij een klein dorp. Het is een boerderij met veel ruimte in een natuurlijke omgeving. Het gezinshuis heeft huisdieren, paarden en eenden.

Na een jaar binnen een franchiseconstructie te hebben gewerkt zijn de gezinshuisouders als zelfstandig gezinshuis verder gegaan in mei 2020. Zij zijn tevens gestart met een netwerk van gezinshuizen in Noord-Nederland. Het gezinshuis is ook betrokken bij de beweging in Friesland 'Van nu tot nul' en werkt samen met Simba familiehuizen.

Gezinshuis Heel Natuurlijk staat sinds 1-1-2009 ingeschreven bij de kamer van koophandel onder nummer 3238027. Het gezinshuis is gestart in de zomer van 2019 en biedt jeugdhulp met verblijf voor maximaal 3 jeugdigen. Zowel lange- als korte termijn plaatsingen zijn mogelijk.

"Kinderen/jeugdigen vanaf het einde van de basisschoolleeftijd, een combinatie van jongens en meisjes; die niet meer thuis kunnen wonen en/of lichtverstandelijke beperkt zijn en/of een milde vorm van autisme. Kinderen/jeugdigen die baat hebben bij duidelijke structuur" zo staat op de website.

Het gezinshuis is aangesloten bij de Vereniging Zelfstandige Gezinshuizen en heeft het certificaat 'de basis op orde' van Improve360.

Naast de gezinshuisouders zijn twee ZZP-ers (hierna: hulpverleners of hulpverlener) en twee vrijwilligers verbonden aan het gezinshuis. Met een gedragskundige zijn contractafspraken over de inzet gemaakt.

2 Conclusie

In dit hoofdstuk geeft de inspectie haar conclusies weer. Daarnaast wordt in dit hoofdstuk beschreven hoe het vervolg van het toezicht eruit zal zien.

Analyse

Tijdens haar toezicht heeft de inspectie een positief beeld gekregen van de door Gezinshuis Heel Natuurlijk geboden jeugdhulp. Jeugdige en diens ouder ervaren dat zij worden gezien en gehoord door de gezinshuisouders en betrokken hulpverleners. De gezinshuisouders zetten de jeugdige centraal en dat is binnen de organisatie van de jeugdhulp goed terug te zien. Improve360 ondersteunt hen hierbij en sluit mooi aan bij de visie van de gezinshuisouders op het bieden van jeugdhulp. Dat zij de jeugdige niet los zien van diens (gezins-)systeem maakt dat zij naast oog voor de jeugdige ook streven naar (herstel) contact met het, voor de jeugdige, belangrijke netwerk. Ook in die contacten staat de jeugdige centraal. Het voortvarend (direct) oppakken van verbeterpunten laat zien dat de gezinshuisouders willen leren en verder ontwikkelen. Het doorlopen van de volgende fase richting certificering binnen Improve360 zal hen daarbij helpen.

- De inspectie constateerde op de volgende normen alleen positieve punten:
 - Wensen, behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners.
 - Jeugdigen en ouders hebben, waar mogelijk, regie over hun leven en welbevinden.
 - Jeugdigen en ouders worden met respect behandeld en ervaren begrip, vertrouwen en veiligheid.
 - Jeugdigen worden ondersteund om hun sociale netwerk in stand te houden of uit te breiden.
 - De hulp aan jeugdigen en ouders draagt bij aan een gezonde ontwikkeling in een zo thuis mogelijke omgeving.
 - Hulpverleners maken professionele afwegingen over de veiligheid van jeugdigen.
 - Hulpverleners bieden hulp die aansluit bij de problematiek, ontwikkelingsbehoefte en mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders.
 - Hulpverleners bieden samenhangende en waar nodig integrale hulp aan jeugdigen en hun ouders
 - Hulpverleners reflecteren op en verbeteren hun eigen handelen en het handelen van hun collega's.
 - De bestuurder stelt de maatschappelijke doelstelling en het belang van de jeugdigen centraal.

Gezinshuis Heel Natuurlijk heeft laten weten inmiddels verbetermaatregelen doorgevoerd te hebben op de in het rapport genoemde aandachtspunten.

Zo zijn de doelen van de jeugdige die in het gezinshuis verblijft concreet met acties en worden jeugdigen in de eerste gewenningsperiode geïnformeerd over hoe en waar zij een klacht kunnen indienen. De medewerkers weten hoe zij meldingen kunnen registreren in het kwaliteitssysteem en de VOG van de betrokken gedragswetenschapper is in datzelfde kwaliteitssysteem geüpload.

Vervolg

De inspectie acht Gezinshuis Heel Natuurlijk in staat om verantwoorde hulp te bieden en vertrouwt erop dat Gezinshuis Heel Natuurlijk de doorgevoerde verbetermaatregelen verder implementeert en borgt.

3 Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het toezicht gepresenteerd, zoals de inspectie deze aantrof op het moment van toezicht. De inspectie geeft per norm aan wat haar oordeel is.

De inspectie beoordeelt de normen op een vierpuntschaal:

- *De aanbieder voldoet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm alleen positieve punten.*
- *De aanbieder voldoet grotendeels aan de norm. De inspectie constateert op deze norm veelal positieve punten, verbetering is op punten mogelijk.*
- *De aanbieder voldoet grotendeels niet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm overwegend negatieve punten, verbetering is noodzakelijk.*
- *De aanbieder voldoet niet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm nauwelijks tot geen positieve punten, verbetering is zeer noodzakelijk.*
- *De inspectie heeft deze norm niet beoordeeld.*

Thema 1: Ontwikkelingsgerichte hulp

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de hulp gericht is op de ontwikkeling van de jeugdige en diens gezin.

In onderstaand figuur ziet u wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

Beeld

Eigen regie

Respect

**Sociaal
netwerk**

**Gezonde
ontwikkeling**

Hieronder leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 1.1		Oordeel
	Wensen, behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners.	

Uit de gesprekken met de gezinshuisouders, de gedragswetenschapper en de bij het gezinshuis betrokken hulpverlener blijkt dat na aanmelding een matchingstraject volgt. Op basis van informatie zoals eerdere hulpverlening, gesprekken met betrokkenen (ouders en/of (gezins)voogd) en het netwerk van/via de aanmelder volgt een methodische matching. Met behulp van die informatie vult de gedragskundige samen met de gezinshuisouders het format 'matching' in. Daarbij is aandacht voor wensen, risicofactoren, beschermende factoren en mogelijkheden voor de jeugdige binnen het gezinshuis. De gezinshuisouders, gedragskundige, (gezins)voogd en gemeente bepalen samen of er sprake is van een match. De inspectie heeft het matchingsformat teruggezien in Improve360, het rapportage- en registratiesysteem. Improve360 werkt op basis van verschillende speelvelden zoals bijvoorbeeld het speelveld van de jeugdige, van de ouder en van de gezinshuisouders. Onderwerpen in die speelvelden zijn onder andere een persoonsbeeld (wie ben je, wat wil je en wat vind je belangrijk), doelen, perspectief, wie kan je helpen en hoe wil je dat organiseren). Eenieder met geautoriseerde toegang tot dit systeem kan het inzien. De bij de jeugdige betrokken hulpverleners hebben daardoor een gedeeld en actueel beeld van de context van de jeugdige, ouders en het netwerk zo blijkt uit de gesprekken.

Norm 1.2		Oordeel
	Jeugdigen en ouders hebben, waar mogelijk, regie over hun leven en welbevinden.	

Na de matching vullen de verschillende betrokkenen hun speelveld vanuit hun eigen perspectief. De jeugdige zelf vult ook het speelveld in, als dat nodig is samen met de gezinshuisouders zo bleek uit het gesprek met de gezinshuisouders en met de gedragskundige. De inspectie zag dat terug in Improve360. In het cliëntdossier zag de inspectie dat duidelijk werd wie de jeugdige is, welke doelen hij heeft en wat zijn wensen zijn. Veranderingen in het beeld over de jeugdige, ouders en het netwerk worden vastgelegd en indien nodig aangepast.

De ouder met wie de inspectie sprak is van mening dat de gezinshuisouders de jeugdige goed kennen en dat zij weten hoe zij met de jeugdige om moeten gaan. De ouder is op de hoogte van de inhoud van het plan en is betrokken bij het opstellen daarvan.

De ouder voelt zich betrokken omdat er regelmatig telefonisch contact is waarin ook ruimte is voor haar wensen. Tijdens de gesprekken evalueert de ouder bijvoorbeeld de verlofweekeinden. De ouder ervaart die gesprekken als open en transparant. De ouder krijgt voor iedere evaluatie een uitnodiging om daaraan deel te nemen.

Bovenstaande komt overeen met de visie van het gezinshuis dat men met systemische ogen naar het gezinssysteem kijkt en dat jeugdigen en ouders de kern vormen van het opvoedsysteem.

Norm 1.3		Oordeel
	Jeugdigen en ouders worden met respect behandeld en ervaren begrip, vertrouwen en veiligheid.	

De jeugdige met wie de inspectie sprak vertelt dat hij graag in het gezinshuis woont. De gezinshuisouders vertellen hem dat hij het goed doet.

De gezinshuisouders vertellen dat zij vinden dat zij als opvoeders authentiek moeten zijn. In hun plan van aanpak staat *"Dat woorden kloppen met je gevoelens en dat je daar ook voor gaat staan, naar de jeugdige toe, maar ook naar derden"*. De gedragskundige vertelt dat zij tijdens haar bezoeken een warm contact ziet van gezinshuisouders naar de jeugdige toe. Zij geeft aan dat het gezinshuis een veilige omgeving voor de jeugdige is waarbinnen ruimte is voor ontwikkeling en uiting geven aan talenten en interesses.

Een van de betrokken hulpverleners met wie de inspectie sprak vertelt dat er sprake is van Rust, Reinheid en Regelmaat, dat geeft de jeugdige structuur.

De ouder ervaart een open, transparante relatie met de gezinshuisouders. Zij voelt zich gehoord en gesteund. Zij ervaart vertrouwen en begrip en kan daardoor ook eventuele ontevredenheid uiten. Zij heeft het gevoel dat haar mening ertoe doet.

Norm 1.4		Oordeel
	Jeugdigen worden ondersteund om hun sociale netwerk in stand te houden of uit te breiden.	

In de visie van het gezinshuis staat dat zij het eigen gezinssysteem als kern van het opvoedsysteem ziet. De gezinshuisouders streven naar samenwerken in het belang van de ontwikkeling van het kind. De ouder met wie de inspectie sprak onderschrijft dat en geeft aan dat zij na weekenden met de jeugdige deze ook nabespreekt met de gezinshuismoeder. Zij denken met haar mee vertelt zij. De jeugdige zegt dat hij in zijn vrije tijd verschillende dingen doet. De gezinshuisouders hebben een trampoline voor de jeugdige geplaatst. De betrokken hulpverlener geeft aan dat zij ook wel samen een springhal bezoeken. De jeugdige vertelt de inspecteurs dat hij sinds kort loopeenden heeft. Hij maakte voor de eenden een verblijf vertelt hij trots. Ook werkt hij na de dagbesteding bij twee verschillende boeren.

De gezinshuisouders vertellen dat ook het netwerk een speelveld heeft in het systeem Improve360 (onder andere onder bondgenoten, netwerk, wie kan je helpen). Vrijtijdsbesteding is ook een onderwerp. De gezinshuisouders proberen bij talenten en interesses van de jeugdige aan te sluiten.

Naast de trampoline is er voor de jeugdige een eigen plek in de tuin en ondersteunen de gezinshuisouders hem (brengen en halen) zodat hij de sport van zijn keuze kan uitoefenen. De gedragskundige geeft aan dat er een goed contact is met het netwerk waaronder contacten met familie. De gezinshuisouders helpen de jeugdige bij het onderhouden van de contacten in zijn netwerk.

Norm 1.5		Oordeel
	De hulp aan jeugdigen en ouders draagt bij aan een gezonde ontwikkeling in een zo thuis mogelijke omgeving.	

Tijdens de rondleiding zag de inspectie dat de jeugdige een eigen slaapkamer heeft die hij zelf heeft ingericht. De inspectie zag daar onder andere een mooie opstelling met zand, speelgoed en vondsten die aansluiten bij de interesse van de jeugdige. De begeleiding binnen het gezinshuis geeft de jeugdige de structuur waar hij baat bij heeft, om deze reden gaat het zo goed met de jeugdige, zo vertelt een bij het gezinshuis betrokken hulpverlener. Hij vindt dat de omgeving goed aansluit bij wat de jeugdige leuk vindt en bij wat hem bezighoudt. De jeugdige zelf vertelt enthousiast over zijn plek in de tuin en over de loopeenden. Ook vertelt hij dat hij graag een trekker wil kopen maar dat daarvoor bij het gezinshuis geen plek is. De ouder geeft aan zich ook thuis te voelen bij het gezinshuis.

Thema 2: De kundige hulpverlener

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de hulpverleners in staat zijn om met voldoende actuele en passende kennis en kunde te handelen en in hoeverre hulpverleners met anderen samenwerken waar dat nodig is.

In onderstaand figuur ziet u wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

Hieronder leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 2.1		Oordeel
	Hulpverleners maken professionele afwegingen over de veiligheid van jeugdigen.	

De gedragskundige vertelt de inspectie dat risico's worden ingeschat bij het matchingsproces. De gezinshuisouders vertellen dat ook. Er wordt dan gebruik gemaakt van STEP (de Standaard Taxatie Ernst Problematiek). De taxatie laat risico's zien op verschillende leefgebieden waaronder de sociaal emotionele ontwikkeling. In het matchingsformulier zag de inspectie dat de risicotaxatie is verwoord in belemmerende factoren en dat daarnaast beschermende factoren zijn beschreven. De gedragskundige geeft aan dat zij deze risicotaxatie opnieuw uitvoert op geleide van wat men ziet/meemaakt in de begeleiding van de jeugdige. Daarnaast wil zij de risicotaxatie in ieder geval jaarlijks bespreken. Ook de hulpverlener, met wie de inspectie sprak, zegt dat hij, naast dat de gezinshuisouders het hem vertellen, via Improve360 op de hoogte is van de risico's. Dat opnieuw risico's worden ingeschat als er veranderingen in de situatie zijn of wanneer individuele veranderingen worden waargenomen blijkt uit een voorbeeld dat de gezinshuisouders beschrijven. Een veiligheidsplan werd opgesteld op geleide van signalen van mogelijke risico's in de relatie tussen twee jeugdigen die toen binnen het gezinshuis woonden. De gezinshuisouders, de gedragskundige en de hulpverlener zijn bekend met de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Zij geven aan dat zij die kunnen toepassen.

Norm 2.2		Oordeel
	Hulpverleners bieden hulp die aansluit bij de problematiek, ontwikkelingsbehoefte en mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders.	

De gezinshuisouders en de hulpverleners beschikken over een zorg gerelateerde opleiding en werkervaring. Zij hebben actuele kennis van de problematiek en kenmerken van de jeugdige die binnen het gezinshuis verblijft. Ook recent hebben de gezinshuisouders nog zorg gerelateerde relevante bijscholingen gedaan.

Eén van de gezinshuisouders en een van de hulpverleners zijn SKJ geregistreerd. De gedragskundige heeft ook een SKJ-registratie. Zij bespreekt handelingsadviezen met de gezinshuisouders. Eventueel benodigde extra of aanvullende expertise wordt via de gezinsvoogd geregeld. De bij het gezinshuis betrokken hulpverlener met wie de inspectie sprak is zelf niet SKJ geregistreerd. Naast zijn werkzaamheden bij gezinshuis Heel Natuurlijk werkt de hulpverlener ook bij een grote regionale (jeugd) zorgaanbieder.

De ouder met wie de inspectie sprak typeert de gezinshuismoeder als een zeer ervaren hulpverlener.

Op basis van professionele richtlijnen, ervaring en actuele omstandigheden maken de gezinshuisouders samen met de gedragskundige een inschatting van wat de jeugdige nodig heeft om aan te sluiten bij zijn mogelijkheden en ontwikkelingsbehoefte. Er is daarover afstemming binnen het netwerk en dat maakt dat het beeld een gedeeld beeld binnen het netwerk is. Daaronder ligt de beeldvorming vanuit de matchingsprocedure en de evaluaties. De inspectie zag dat in Improve360 staat wat de jeugdige nodig heeft en wat hem daarbij kan helpen (binnen het netwerk).

Norm 2.3		Oordeel
	Hulpverleners handelen methodisch en ontwikkelingsgericht.	

De jeugdige vertelt dat hij een plan heeft. Hij vertelt de inspecteurs wat hij aan het leren is. De doelen van de jeugdige staan in Improve360. De inspecteurs zagen in het dossier dat er zes doelen beschreven zijn. Opvallend is dat het hele plan vanuit de jeugdige is beschreven maar dat de doelen vanuit de hulpverlener zijn geformuleerd.

De beschreven doelen zijn ontwikkelingsgericht maar niet concreet. Aandachtspunt is de doelen concreter te formuleren en daaraan handelingen of acties te koppelen zodat zichtbaar is hoe de jeugdige en de betrokken hulpverleners werken aan de doelen en of er vooruitgang is.

De voortgang en de resultaten vanuit de doelen worden regelmatig geëvalueerd. Maar doordat de doelen niet SMART geformuleerd zijn is het onvoldoende zichtbaar waaruit de voortgang op de doelen blijkt en of een doel behaald is of bijgesteld moet worden.

De evaluatie van het plan is jaarlijks, daarnaast is er 3-maandelijks een afstemmingsoverleg met de zorgboerderij waar de jeugdige zijn dagbesteding heeft. De ouder vertelt dat zij bij alle evaluatiemomenten aan kan sluiten en daarvoor een uitnodiging ontvangt. Ze voelt zich betrokken bij het plan. Ze noemt als voorbeeld dat ze kan aangeven welke doelen zij belangrijk vindt. Ook andere (extern betrokken) hulpverleners sluiten daarbij aan. Samen bepalen zij of de aanpak nog passend is en welke stappen eventueel al genomen kunnen worden. Wijzigingen daarin worden door de gezinshuisouders in Improve360 verwerkt.

De bij het gezinshuis betrokken hulpverlener rapporteert in Zillis en bespreekt zo nodig situaties met de gezinshuisouders. Hij bespreekt dan ook welke aanpak werkt en wat bijvoorbeeld niet werkt.

Norm 2.4**Oordeel**

Hulpverleners bieden samenhangende en waar nodig integrale hulp aan jeugdigen en hun ouders

De gedragskundige vertelde dat zij regelmatig contact heeft met de gezinshuisouders. Met de dagbesteding heeft de gedragskundige zelf geen contact. Dat verloopt via de gezinshuisouders. De zorgboerderij waar de jeugdige dagbesteding heeft vertelde dat de samenwerking goed is en dat er vaste afspraken zijn met het gezinshuis. Voor alle betrokkenen is duidelijk wie van de betrokken hulpverleners waar verantwoordelijk voor is. Indien nodig stemt de gedragskundige af met een andere specialist, bijvoorbeeld met een psychiater.

Zoals al eerder is beschreven, onder andere bij de toelichting op de beoordeling van norm 2.3 is er sprake van afstemmen van de hulp aan jeugdige binnen het netwerk. Zowel met de jeugdige zelf, de ouder, als met de dagbesteding.

Ook vragen de gezinshuisouders de gedragskundige soms om handelingsadviezen naar aanleiding van zaken die opvallen en nog niet in het plan zijn beschreven. In de verslagen van de evaluaties staat genoteerd wie er allemaal aanwezig waren, zo stonden daar de namen van de gedragskundige, contactpersoon bij de dagbesteding, de ouder en gezinsvoogd.

Met het oog op perspectief voor jeugdigen na hun 18^e jaar vertellen de gezinshuisouders dat zij bezig zijn om op het erf een 'Tiny house' te plaatsen. Deze kan door jongvolwassenen gebruikt worden zodat zij begeleid kunnen wonen richting zelfstandig wonen. Op de website staat dat het eveneens door ouder(s) en hun kind(eren) gebruikt kan worden zodat zij tijdelijk begeleiding kunnen krijgen waarna ze daarna weer samen thuis kunnen wonen.

Norm 2.5**Oordeel**

Hulpverleners reflecteren op en verbeteren hun eigen handelen en het handelen van hun collega's.

De gezinshuisouders volgen relevante trainingen en bijscholingen zoals systemisch werken, de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, beroepscode en systemisch coachen gecombineerd met lichaamstrauma therapeutisch werken. Daarnaast hebben zij samen met andere gezinshuisouders die aangesloten zijn bij de Vereniging Zelfstandige Gezinshuizen een intervisiegroep opgezet.

De gedragskundige geeft aan dat zij een open communicatie ziet van de gezinshuisouders naar de jeugdige en diens ouder toe. Datzelfde geldt voor de communicatie van de gezinshuisouders met de gedragskundige en andere betrokken professionals in het netwerk. Zij vindt de gezinshuisouders duidelijk en transparant over hun werkwijze en over hun handelen.

Ook de betrokken hulpverlener geeft aan dat de gezinshuisouders open staan voor feedback en suggesties. Hij heeft ervaren dat ze zijn vragen ook bespreken met de gedragskundige. Bij het overdrachtsmoment voorafgaand en na zijn dienst is ruimte voor het bespreken van situaties en het terugkijken op het handelen.

Thema 3: Goed bestuur

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de organisatie op een goede wijze wordt bestuurd en een lerende organisatie is die zich voortdurend verbetert.

In onderstaand figuur ziet u direct wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

In onderstaande tabel leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 3.1	Oordeel
De bestuurder ¹ stelt de maatschappelijke doelstelling en het belang van de jeugdigen centraal.	

De gezinshuisouders staan voor verbinding, samenwerking en transparantie. De kinderen en hun biologische ouders/gezin staan voor hen op de eerste plaats. Zij zien het gezinshuis als (tijdelijk) vervangend opvoedsysteem. Samenwerking met het biologisch gezinssysteem en tussen de gezinshuisouders en andere hulpverleners die betrokken zijn bij de kinderen zien zij als essentieel. Het gezinshuis wil eraan bijdragen dat zoveel mogelijk kinderen weer thuis kunnen wonen en werken daarin samen met Simba familiehuizen.

De missie en de visie van Gezinshuis Heel Natuurlijk staan in het plan van aanpak beschreven. Dit dragen de gezinshuisouders ook uit zo vertelt de gedragskundige.

Ook uit het gesprek met de gezinshuisouders blijkt dat zij vol passie achter hun visie en missie staan. Het plan van aanpak laat naast gezinshuis gerelateerde doelen ook maatschappelijke doelen en betrokkenheid zien. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de samenwerking met Simba familiehuizen en uit de betrokkenheid bij de beweging 'Van nu tot nul'. De gezinshuisouders willen op die manier

¹ Onder bestuurder wordt verstaan degene die eindverantwoordelijk is voor de organisatie. Dit kan bijvoorbeeld ook een gezinshuisouder zijn.

bijdragen om te komen tot Núl uithuisplaatsingen, Núl suïcides, Núl residentiële plaatsingen, Núl complexe echtscheidingen, Núl thuiszitters en Núl... In een veranderend zorglandschap hebben zij de cursus 'ouderschap vanuit het hart' voor ouders ontwikkeld. De training is sinds 2021 ook voor hulpverleners beschikbaar.

De betrokken ZZP'er herkent de visie en missie en kan die in grote lijnen ook verwoorden. Tijdens de kennismaking is hierover gesproken. Hij sluit in zijn handelen aan bij die visie. Hij ziet dat in het belang van de jeugdige wordt gehandeld. Er zijn bijvoorbeeld duidelijke regels en er wordt geluisterd naar wat de jeugdige graag wil.

Norm 3.2		Oordeel
	De bestuurder richt de organisatie zodanig in dat deze redelijkerwijs leidt tot verantwoorde hulp.	

De gezinshuismoeder is SKJ geregistreerd. De betrokken ZZP'ers hebben beiden een zorg gerelateerde opleiding en ruime werkervaring binnen de zorg. Eén van hen is ook SKJ geregistreerd. Daarmee is in ruime mate voldaan aan de norm voor de verantwoorde werktoedeling. Voor de jeugdige is altijd een gezinshuisouder of andere hulpverlener of vrijwilliger aanwezig. Als zij worden ingezet dan zijn de gezinshuisouders altijd beschikbaar, dan wel fysiek, dan wel via telefonisch contact. Daarnaast is bij contract geregeld dat een gedragskundige betrokken is bij het gezinshuis. Naast de afgesproken wekelijkse contactmomenten bezoekt de gedragskundige het gezinshuis ook tussentijds met enige regelmaat. Zij heeft dan ook contact met de jeugdige. De gedragskundige is betrokken bij de matching, leest mee met het plan en geeft handelingsadviezen.

Alle medewerkers en vrijwilligers beschikken over een VOG. Deze zijn ook in de dossiers aangetroffen. De gedragskundige vertelt dat zij ook een VOG heeft echter is deze niet opgenomen in het registratiesysteem van het gezinshuis en is derhalve niet door de inspectie gezien.

Op de website staan de exclusiecriteria beschreven. Ook het plan van aanpak beschrijft duidelijk welke expertise aanwezig is en wanneer jeugdigen niet binnen het gezinshuis passen.

Het gezinshuis is gecertificeerd voor de eerste fase binnen het kwaliteitssysteem Improve360; 'Basis op orde'. Het gezinshuis gaat verder met de weg naar voldoen aan de volgende twee fasen binnen de volledige certificering namelijk 'Op weg naar continu verbeteren' en vervolgens 'Continu leren'.

Norm 3.3**Oordeel**

De bestuurder verbetert, in een lerend werkklimaat, continu zijn prestaties en de resultaten van de hulp.

De gezinshuisouders hebben een supervisor die hen een spiegel voorhoudt. Zij zijn zich bewust van hun competenties en waarin zij elkaar aanvullen en versterken. Dit hebben de gezinshuisouders ook op de website beschreven en daarin ook hun taak/rolverdeling binnen het gezinshuis uiteengezet. Ook tijdens het gesprek met de inspectie spreken zij open over hun competenties en valkuilen. Met andere gezinshuisouders hebben zij tegenspraak georganiseerd middels intervisie en middels de adviezen van de gedragskundige. De gedragskundige ervaart hierbij een open communicatie.

Met betrekking tot het kwaliteitssysteem worden door Improve360 audits uitgevoerd.

De betrokken ZZP'er geeft aan dat de gezinshuisouders open staan voor feedback en dat hij bepaalde situaties met hen nabespreekt. Zo was er bijvoorbeeld een incident geweest met de jeugdige. De ZZP'er heeft dit incident gepoogd te registreren maar dat lukte niet. Binnen het gezinshuis zijn geen afspraken vastgelegd over het registreren van meldingen, analyseren daarvan en treffen van verbetermaatregelen op een navolgbare manier. Dergelijke zaken worden direct besproken en geëvalueerd. Ook wordt dan gereflecteerd op eigen handelen/aandeel waarbij tevens gekeken wordt hoe in de toekomst in vergelijkbare situaties gereageerd kan worden.

De ouder vertelt de inspectie dat zij altijd over incidenten geïnformeerd wordt.

De volgende fase van het systeem Improve360, 'Op weg naar continu verbeteren', waar de gezinshuisouders momenteel mee bezig zijn, bevat resultaten die het leren van incidenten ondersteunen en bevat elementen van een verbetercyclus en borging. Ten tijde van het bezoek was dit daarom nog niet zichtbaar.

Norm 3.4**Oordeel**

De bestuurder biedt jeugdigen en hun ouders de mogelijkheid voor hun individuele belangen op te komen.

Het gezinshuis is aangesloten bij het Klachtenportaal. Daarnaast is een vertrouwenspersoon van het AKJ betrokken. De gezinshuisouders vertellen dat zij niet actief de ouder en jeugdige hebben geïnformeerd over de klachtenregeling. Zij vertellen dat informatie hierover wel op hun website vermeld staat. De inspectie heeft dat gezien.

De jeugdige geeft aan dat hij niet bekend is met de klachtenregeling maar heeft ook geen klacht om in te dienen. Hij kent wel de vertrouwenspersoon.

De ouder vertelt dat zij de klachtenregeling en de vertrouwenspersoon niet kent. Zij vertelt de inspecteurs dat zij haar ontevredenheid goed zou kunnen bespreken met de gezinshuisouders.

De jeugdige vertelt dat de (huis)regels samen met hen (destijds verbleven er nog meerdere kinderen in het gezinshuis) zijn opgesteld. Deze staan ook niet voor altijd vast. Als de jeugdige wat anders wil dan kan hij dat aangeven. Er is een regel dat de woonkamer pas na 17 uur gebruikt mag worden. In de woonkamer staan ook de tv en laptop. Hij vindt de regel vervelend maar ziet ook de voordelen van niet altijd op de laptop kunnen. Hij heeft zo meer reden om naar buiten te gaan.

Bijlage: Verantwoording van het toezicht

De inspectie voerde het toezicht bij Gezinshuis Heel Natuurlijk onaangekondigd uit op 1 juli 2021. Om tot een gefundeerd oordeel te komen, gebruikte de inspectie voor het toezicht verschillende informatiebronnen. De informatie uit deze bronnen is met elkaar vergeleken en gewogen. Voor het toezicht zijn de volgende bronnen betrokken:

- Een gesprek met 1 jeugdige (ten tijde van het bezoek verbleef 1 jeugdige bij het gezinshuis).
- Een telefonisch gesprek met 1 ouder.
- Een telefonisch gesprek met een begeleider van de dagbesteding tevens hoofdaannemer.
- Een gesprek met beide gezinshuisouders.
- Gestructureerde interviews met:
 - 1 hulpverlener, ZZP
 - 1 gedragswetenschapper
- De check van vijf dossier op de aanwezigheid van de Verklaring Omtrent het Gedrag van medewerkers.
- De check van 1 dossier van jeugdige, onder andere op de aanwezigheid van een plan en risico-inschattingen en -beoordelingen. Hierbij was een medewerker aanwezig.
- Observaties van de leef- en verblijfruimten.
- Analyse van de volgende documenten:
 - Plan van aanpak Gezinshuis Heel Natuurlijk waarin informatie staat over o.a.: Doelgroep, Contra-indicaties, Visie, Missie, Plan in de ketensamenwerking, bewezen interventies, Borgen JIJ kader in improve360, Ouderschap en hulpverlening vanuit het hart, en een overzicht met daarin transformatie doelen gekoppeld aan activiteit, aantal/frequentie en insteek Gezinshuis Heel Natuurlijk.
 - Informatie Improve360.
 - Een document: Cross reverence JIJ kader Jeugdzorg geborgd binnen Improve360.

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk.

www.igj.nl